رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی
دورهٔ ۶، شمارهٔ ۲۰، بهار ۱۳۹۷
ص ص : ۳۷ – ۲۱

بررسی عوامل و موانع مشارکت در ورزش همگانی و تفریحی در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران

علی خالدی فرد*[۱] - ابراهیم علی‌دوست قهفرخی[۲] – زهرا محمودوند [۳] – احد آقایی[۴] – رضا کعب عمیر[۵]

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران ۲. دانشیار گروه مدیریت و برنامه‌ریزی، دانشکدهٔ تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۳،۴. دانش‌آموختهٔ کارشناسی‌ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه پیام‌نور تهران، مرکز ری، شهرری، ایران ۵. دانش‌آموختهٔ کارشناسی‌ارشد فیزیولوژی ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

(تاریخ دریافت : ۰۱ / ۰۷ /۱۳۹۵ ، تاریخ تصویب : ۰۴ / ۱۱ / ۱۳۹۶)

چکیده

هدف از تحقیق حاضر، بررسی عوامل و موانع مشارکت در ورزش همگانی و تفریحی افراد ساکن در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی و جامعهٔ آماری شامل تمام شهروندان ترک، کرد و لرهای ساکن ایران بودند (N=۱۹۱۰۵۹۳۳) که از بین آنها ۳۰۰۰ نفر به‌عنوان نمونه و به‌صورت تصادفی طبقه‌ای گزینش شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامهٔ محقق‌ساخته‌ای بود که روایی صوری و محتوایی آن توسط چند تن از استادان صاحب‌نظر و پایایی آن نیز از طریق روش آلفای کرونباخ (α=۰/۷۲۵) تأیید شد. در نهایت تعداد ۲۸۲۶ پرسشنامه جمع‌آوری شد. نتایج نشان داد که «وجود نشاط در ورزش»، «تناسب آن با سن و سال و سلامتی» و «ورزش در محیط طبیعی» به‌ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین عوامل و همچنین «نداشتن وقت»، «کمبود امکانات ورزشی» و «نداشتن انگیزه» به‌ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین موانع مؤثر پرداختن به ورزش از نظر افراد نمونه بوده است. به‌نظر می‌رسد با وجود مشکلات اقتصادی و تهدید سلامتی مردم ناشی از فقر حرکتی، دولت باید سهم بیشتری را به ورزش همگانی تفریحی در این استان‌ها اختصاص دهد که می‌تواند نقش مؤثری در بهبود سلامتی جامعه ایفا کند.

واژه‌های کلیدی

امکانات، انگیزه، تفریح، قومیت، ورزش همگانی.

* - نویسنده مسئول : تلفن : ۰۹۳۶۶۱۱۳۸۶۵

Email: ali_khaledi65@yahoo.com

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

مقدمه

ورزش به‌دلیل پیوند با فرهنگ، اقتصاد و سیاست، ابتدا از تغییرات اجتماعی متأثر می‌شد و اینک خود نیز به یکی از عوامل اثرگذار تبدیل شده است. رقابت‌های ورزشی تنها فرصتی است که ورزشکاران، فارغ از جایگاه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و به دور از تبعیضات نژادی، دینی، قومی و جنسی می‌توانند مشارکت کنند (۱۳) و یکی از مهم‌ترین جنبه‌های ورزش، همگانی بودن آن و به تعبیری ورزش همگانی و تفریحی است. ورزش همگانی و تفریحی با هدف افزایش مشارکت تمام گروه‌های اجتماعی و فراهم کردن تکثرگرایی ورزشی، تقویت ورزش قهرمانی، ورزش رقابتی، تفریحات سالم و ورزش تفریحی پایه‌گذاری شد (۶). با توجه به تعاریف ارائه‌شده از ورزش همگانی، می‌توان نتیجه گرفت که ورزش همگانی و تفریحی، نوعی دموکراسی در ورزش است؛ یعنی همه بتوانند در هر زمان، در هر کجا، با هر فرد یا گروه دلخواه با هر شدتی که مایل باشند و به هر رشتهٔ ورزشی که علاقه‌مندند، بپردازند و نشاط، سلامتی جسمی و روانی خود را به‌سهولت و ارزان‌ترین قیمت تأمین کنند و ظرفیت‌های اخلاقی، رفتاری، اجتماعی و عاطفی‌شان را رشد دهند (۱۷). یکی از مشکلاتی که امروزه بسیاری از جوامع را به خود مشغول کرده، مشکلات بهداشتی و سلامتی است. ورزش، پس از اکسیژن، خوردنی‌ها و خواب، خوراک چهارم مورد نیاز جسم و روح انسان به‌شمار می‌آید (۱۳). براساس آمار منتشره، بیش از ۴۱ درصد علل مرگ‌ومیر مربوط به پنج بیماری بوده است که سه بیماری آن در اثر کم‌تحرکی (فقر حرکتی) حادث می‌شود (۱۹). بنابراین، توسعهٔ ورزش همگانی و تفریحی به‌صورت راهبردی در جامعه موجب ارتقای فرهنگ شهروندی و تقویت سرمایهٔ اجتماعی و همچنین افزایش مشارکت مردم به انجام فعالیت‌های بدنی و در نتیجه کاهش بیماری‌های ناشی از فقر حرکتی مانند چاقی، دیابت نوع دوم، بیماری‌های قلبی- عروقی و غیره در بین افراد جامعه می‌شود. گذشته از این، ورزش همگانی در یک جامعه کارکردهای مطلوبی چون افزایش همدلی، تقویت همبستگی و مشارکت اجتماعی و تحکیم روابط و پیوندهای اجتماعی، کمک به فرایند جامعه‌پذیری افراد نیز دارد (۶). بنابراین، گسترش و توسعهٔ ورزش همگانی یکی از گزینه‌های مؤثر در زمینهٔ توسعهٔ ورزش و فعالیت بدنی در میان طبقات مختلف مردم و جامعه است. از آنجا که "ورزش همگانی" به‌عبارتی گرایش به ورزش‌های همگانی، در زمرهٔ رفتارهای مطلوب است و کارکردهای مثبت و گسترده‌ای در جامعه دارد و برای حفظ نشاط، تندرستی و سلامت جامعه امری لازم، حتمی و اجتناب‌ناپذیر است، بنابراین سیستم‌های مربوط به ورزش همگانی باید طوری تنظیم و استقرار یابد که پرداختن به ورزش‌های همگانی در بین افراد جامعه نه به‌عنوان یک پدیدهٔ مقطعی، موردی و پراکنده، بلکه به‌عنوان یک پدیدهٔ خودجوش در تمام سطوح و ابعاد جامعه و در بین تمام افراد جاری و ساری باشد و به‌طور فعال و پیوسته پیگیری شود تا در نتیجه ورزش همگانی در جامعه نهادینه شود (۱). در این بین عوامل زیادی بر توسعهٔ ورزش همگانی افراد مؤثر است. محققان چندین عوامل فردی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی را برای تمامی سنین شناسایی کردند. این عوامل برای هر کشوری با فرهنگ‌های متفاوتی می‌تواند گوناگون باشد. همچنین برخی عوامل سبب ایجاد محدودیت در این امر می‌شود. موانع یا محدودیت‌ها، مسیر یا فرایند پیشرفت به سمت هدف را سست می‌کنند. محدودیت‌ها یک سری از موارد وابسته به یکدیگرند که به حالت زنجیروار حرکت به سمت هدف را ضعیف می‌کند (۲). از آنجا که جمهوری اسلامی ایران کشوری چندقومیتی است، و مسئلهٔ قومیت از مهم‌ترین مسائل فرهنگی، اجتماعی و سیاسی معاصر

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

به‌شمار می‌آید، بنابراین، با در نظر گرفتن وضعیت قومیت‌های ایران می‌توان گامی مهم در جهت شکوفایی بهتر ورزش ایرانیان عزیز برداشت. پژوهش حاضر نیز به‌دنبال تعیین این عامل مهم در سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها در جهت بهبود و توسعهٔ ورزش کشور به‌ویژه در زمینهٔ ورزش همگانی و تفریحی است. موضوعی که باید در بخش ورزش همگانی بدان توجه شود، عوامل و موانع مؤثر افراد در پرداختن به ورزش است. با توجه به اینکه نیازهای انسان‌ها به‌تبع شرایط متغیر فرهنگی، سیاسی و اجتماعی تغییر می‌کند، بنابراین، در برنامه‌ریزی برای توسعهٔ ورزش همگانی در جامعه علاوه‌بر استفاده از رویکرد بالا به پایین، از رویکرد پایین به بالا نیز استفاده می‌شود. به این معنی که هنگام برنامه‌ریزی باید به ارزش-ها، هنجارها، فرهنگ، سنت‌ها و نیازهای گروه‌های گوناگون اجتماعی توجه شود. ازاین‌رو برنامه‌ریزی مدون، همگام با روند توسعهٔ جهانی و همسو با ارزش‌های محلی به پویایی و ماندگاری فرهنگ بومی منجر می‌شود (۱۴). اغلب پژوهش‌های داخلی صورت‌گرفته با موضوع اوقات فراغت و ورزش همگانی بدون اشاره به موضوع ورزش همگانی و تفریحی مورد علاقهٔ اقوام ساکن در ایران صورت گرفته است. با این حال، بعضی پژوهش‌ها حاوی مطالبی بودند که برای پژوهش حاضر می‌تواند مفید باشد. در ادامه به‌طور خلاصه به برخی از این پژوهش‌ها اشاره شده است.

سواری و همکاران (۱۳۹۴)، در تحقیقی با عنوان «توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعهٔ آن» عوامل «تدوین برنامهٔ راهبردی توسعهٔ ورزش همگانی»، «توسعه و ترویج فرهنگ ورزش از طریق رسانه‌ها» و «تغییر ساختار ورزش همگانی» را به‌عنوان مهم‌ترین راهبردهای لازم جهت توسعه و پیشرفت ورزش همگانی در استان خوزستان بیان کردند (۷). عراقی و کاشف (۱۳۹۳)، با انجام تحقیقی با عنوان «چالش‌های پیش روی توسعهٔ ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن» مهم‌ترین موانع توسعهٔ ورزش‌های همگانی تفریحی را به‌ترتیب «کمبود امکانات»، «کمبود آگاهی»، «مشکلات فرهنگی و اجتماعی» و «مشکلات اقتصادی» بیان کردند. آنها همچنین دریافتند کمبود مربی کارآزموده در ورزش همگانی بیش از سایر حوزه‌های ورزشی خود را نشان می‌دهد (۱۲). همچنین، شهبازی و همکاران (۱۳۹۲) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۰)، در تحقیقات خود کمبود «نیروی انسانی» را بزرگ‌ترین مانع در پرداختن به ورزش همگانی و توسعهٔ آن عنوان کرده بودند (۱۰،۹). سید عامری و محمد آلق (۱۳۹۱)، در تحقیق خود با عنوان «تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی» نشان دادند که «کسب نشاط و احساس لذت»، «حفظ تناسب‌اندام» و «حفظ تندرستی» از مهم‌ترین دلایل و انگیزه‌های مشارکت شهروندان ارومیه‌ای در برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی بوده است. همچنین در این پژوهش موارد «مشغلهٔ زیاد»، «نبود امکانات لازم» و «تنبلی و بی‌حوصلگی» را از جمله مهم‌ترین موانع مشارکت شهروندان ارومیه‌ای در برنامه‌های ورزش همگانی تفریحی اعلام کرده بودند (۸). محمدی و عطارزادهٔ حسینی (۱۳۹۱)، در تحقیقی با عنوان«تبیین نگرش و گرایش مردم استان کردستان به فعالیت‌های ورزشی و حرکتی»، عوامل «کسب نشاط و شادی»، «تقویت جسم و روان» و «لاغر شدن» را از مهم‌ترین انگیزه‌های شرکت در فعالیت‌های حرکتی و ورزشی و علل «عادت نداشتن»، «عقب ماندن از کارهای روزانه»، «تنبلی و بی‌حوصلگی» و «بی‌علاقگی» را از مهم‌ترین عوامل شرکت نکردن در فعالیت‌های حرکتی و ورزشی از نظر افراد نمونه بیان کردند (۱۸). از طرفی، دهستانی و همکاران (۱۳۹۰)، «بهبود سلامت و افزایش مقاومت در

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

برابر بیماری‌ها» را مهم‌ترین انگیزهٔ حضور افراد نمونهٔ پژوهش خود در ورزش همگانی تفریحی بیان کردند (۴). معتمدین و همکاران (۱۳۸۸)، در پژوهش خود عوامل «کسب سلامت روح و جان»، «پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های مختلف» و «جلوگیری از افزایش وزن» را به‌عنوان عوامل مؤثر در گرایش افراد ورزشکار به انجام ورزش همگانی و همچنین علل «بالا بودن هزینهٔ شهریه‌های باشگاه‌ها» و «وجود مشغلهٔ زیاد در زندگی» را به‌عنوان عوامل مؤثر عدم گرایش شهروندان تبریزی به انجام ورزش همگانی معرفی کردند (۲۰). رمضانی‌نژاد و همکاران (۱۳۸۸)، «حفظ سلامتی و آمادگی جسمانی و لذت و نشاط» را به‌عنوان اولین انگیزهٔ شرکت در ورزش همگانی از نظر افراد نمونه مشخص کرده بودند و انگیزه‌های «بهبود روابط زندگی و شغلی»، «پیشگیری و درمان بیماری‌ها» و «تعامل اجتماعی» به‌ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار گرفتند (۵). همچنین غفوری (۱۳۸۶)، در تحقیقی با عنوان «مطالعهٔ انواع ورزش‌های همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائهٔ مدل برای برنامه‌ریزی‌های آینده» در ارتباط با دلایل و موانع پرداختن به ورزش، نشان داد که گزینه‌های «سالم و تندرست ماندن»، «لذت بردن»، «آرامش» و «داشتن اندامی متناسب» به‌ترتیب به‌عنوان مهم‌ترین دلایل ورزش کردن و گزینه‌های «نداشتن وقت»، «نبود فضا و امکانات»، «بالا بودن هزینهٔ ورزش کردن» و «نداشتن انگیزه» به‌ترتیب مهم‌ترین موانع در پرداختن به ورزش به‌شمار می‌آیند. همچنین، در خصوص زمان مورد علاقه برای ورزش کردن، نتایج تحقیق نشان داد که نمونه‌های پژوهش بیشتر ترجیح می‌دهند در ساعاتی بین ۶ صبح تا ۱۲ ظهر ورزش کنند (۱۳). در پژوهش‌های صورت‌گرفته در خارج از کشور نیز نتایج ذیل به‌دست آمد؛ کاروالیو ویرا[1] و همکاران (۲۰۱۳)، در تحقیقی در ریودوژانیرو برزیل با عنوان«تجزیه‌وتحلیل فضاهای عمومی مناسب جهت تشویق افراد» به این نتیجه دست یافتند که وجود فضاهای عمومی مناسب و در دسترس، سبب تشویق افراد به انجام فعالیت‌های بدنی خواهد شد، به‌ویژه آنکه این فضاها فرصت مناسبی برای اقشار کم‌درآمد جامعه که توانایی پرداخت هزینه‌های ورزش و تفریح را ندارند، فراهم می‌کند و ضرورت وجود چنین فضاهایی به‌خصوص در مناطق آسیب‌پذیر اجتماعی بیشتر احساس می‌شود (۲۱). ریمر[2] و همکاران (۲۰۰۸) نیز نشان دادند که «فقدان دانش ورزشی»، «دشواری انجام ورزش»، «ترس از آسیب‌دیدگی» و «کمبود مربیان باتجربه» از مهم‌ترین عوامل بازدارندهٔ انجام فعالیت‌های ورزشی به‌شمار می‌آمدند (۲۴). همچنین، درایور و کُلت[3] (۲۰۰۴)، انگیزهٔ «حفظ سلامتی و آمادگی جسمانی» را در افراد بزرگسال استرالیا بیشتر از دیگر انگیزه‌ها عنوان کردند (۲۲). نانا، ساندرسون و گودهید[4] (۲۰۰۲)، انگیزه‌های «جلوگیری از فشارهای روانی ناشی از بازنشسته شدن» و «کاهش هزینه‌های درمان بزرگسالان» را از دلایل انجام فعالیت‌های ورزش همگانی توسط ورزشکاران این رشته اعلام کردند (۲۳). رشد ورزش همگانی و توفیق در تحقق این آرمان در سایهٔ مدیریت اصولی و صحیح در سازمان‌های متولی امر ورزش است، چراکه ورزش از مقولاتی است که تمامی سنین و اقشار از آن بهره می‌برند و به‌نحوی با آن مرتبط‌اند (۱۶). یکی از مسائلی که می‌تواند به برنامه‌ریزی بهتر در این زمینه کمک کند، بررسی عوامل و موانع مؤثر قومیت‌های مختلف ایران در پرداختن به ورزش است، چراکه ایران کشوری چندقومیتی

1. Carvalho Vieira
2. Rammer
3. Drivre & Kolt
4. Nana, Sanderson, Goodehid

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

است، این سؤال پیش می‌آید که آیا این اقوام عوامل و موانع مؤثر متفاوتی در پرداختن به ورزش همگانی و تفریحی دارند؟ از آنجا که قومیت‌های مختلف درصد زیادی از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند، بنابراین، با شناسایی عوامل و موانع مؤثر در پرداختن به ورزش هر قومیت می‌توان به سرمایه‌گذاری ظریف و بادقت‌تری در زمینهٔ ورزش همگانی تفریحی پرداخت. به‌طوری‌که افراد قومیت‌های مختلف امکان بهتر پرداختن به ورزش مورد علاقه خود را بیشتر پیدا می‌کنند و این خود گامی مؤثر در جهت افزایش کیفیت زندگی، کاهش اضطراب و استرس‌های زندگی، افزایش رضایت افراد از گذران اوقات فراغت و از همه مهم‌تر تأثیر مهمی در انتخاب ورزش قهرمانی دارد. مطالعات نشان می‌دهد که در بسیاری از کشورها از جمله ایران توجه به ورزش‌های همگانی و اولویت دادن به آنها به‌صورت قانون و مصوبه درآمده است، اما اینکه چرا در کشور ما در مقایسه با دیگر کشورها هنوز درصد مهمی از مردم در این نوع ورزش‌ها شرکت نمی کنند، مشخص نیست و تاکنون هم وضعیت‌سنجی ملی از ورزش‌های همگانی انجام نگرفته است تا مشخص شود که علت عدم گرایش مردم چه بوده است. درحالی‌که از یک سو، به لحاظ ساختاری و سلسله‌مراتب سازمانی، ورزش همگانی در کشور پس از پیروزی انقلاب اسلامی از سطح یک ادارهٔ ساده به ادارهٔ کل و سپس به فدراسیون ورزش‌های همگانی و به‌تازگی هم در نظام جامع تربیت بدنی کشور به سازمان ورزش همگانی ارتقا پیدا کرده است و از سوی دیگر، شهر سالم و بانشاط، دو ویژگی اصلی در تعریف شهر نوین محسوب می‌شود (۱۱). انجام پژوهش حاضر از این حیث که می‌تواند اطلاعاتی بنیادی را برای خدمت‌رسانی بهتر و مناسب‌تر در زمینهٔ ورزش‌های همگانی در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران و در نتیجه ارتقای سلامت جسمی و روحی شهروندان این استان‌ها فراهم سازد، از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است. با توجه به موارد ذکرشده، سؤال کلی پژوهش این است که عوامل و موانع مؤثر پرداختن به ورزش همگانی تفریحی در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران کدام‌اند؟ تا بدین طریق ضمن تهیه و ارائهٔ گزارشی از ورزش همگانی و تفریحی در استان‌های ذکرشده، عوامل و موانع مؤثر پرداختن به ورزش همگانی و تفریحی اقوام ترک، کرد و لرزبان ایران بیشتر تجزیه‌وتحلیل شود و راهکارهای اجرایی برای به‌کارگیری در برنامه‌ریزی‌های آتی ارائه شود.

روش تحقیق

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و برحسب روش گردآوری اطلاعات، از نوع تحقیقات توصیفی- پیمایشی است. در این تحقیق از روش‌های آماری توصیفی استنباطی استفاده شد. جامعهٔ آماری این پژوهش را تمام شهروندان ترک (آذری زبان)، کرد و لر ساکن در ایران تشکیل می‌دادند که براساس سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ مجموع جمعیت این استان‌ها برابر با ۱۹۱۰۵۹۳۳ نفر بود و از بین آنها با استناد به جدول کرجسی و مورگان و به‌صورت تصادفی طبقه‌ای تعداد ۳۰۰۰ نفر از اقشار مختلف مردم به‌عنوان نمونه گزینش شد. نمونه‌گیری به این صورت بود که استان‌های "آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، زنجان و قزوین به‌عنوان استان‌های ترک‌نشین (آذری‌نشین)"، استان‌های "کردستان و کرمانشاه به‌عنوان استان‌های کردنشین"، استان‌های "لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان (قسمت لرنشین) و چهارمحال و بختیاری (قسمت لرنشین) به‌عنوان استان‌های لرنشین" و استان-های "همدان و ایلام به‌عنوان استان‌های با قومیت مشترک ترک، کرد و لرنشین" انتخاب شدند. از این تعداد

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

سهم هر استان متناسب با جمعیت آن تعیین شد. آمار مربوط به جمعیت هر استان از مرکز ملی آمار ایران تهیه شد. در این تحقیق از پرسشنامهٔ محقق‌ساخته به‌عنوان ابزار اندازه‌گیری استفاده شد. روایی صوری و محتوایی این پرسشنامه پس از اعمال تغییرات و مطابقت‌سازی با حوزهٔ ورزش همگانی و تفریحی توسط ۱۲ نفر از استادان برجستهٔ رشتهٔ مدیریت ورزشی تأیید شد و پایایی کل پرسشنامه در پژوهش حاضر نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ (α=۰/۷۲۵) تأیید شد. ضریب آلفا برای عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش ۰/۸۱۲ و برای موانع مؤثر در پرداختن به ورزش ۰/۷۹۴ بود. در نهایت تعداد ۲۸۲۶ پرسشنامه توسط اقشار مختلف این اقوام تکمیل و جمع‌آوری شد؛ سپس داده‌های جمع‌آوری‌شده با استفاده از نرم‌افزار Spss نسخهٔ ۲۰ تجزیه‌وتحلیل شدند. به‌منظور تجزیه‌وتحلیل داده‌ها، علاوه‌بر شاخص‌های توصیفی، از آزمون فریدمن نیز استفاده شد.

نتایج و یافته های تحقیق

در این بخش به تجزیه‌وتحلیل داده‌های خام و متغیرهای تحت بررسی پژوهش و استخراج نتایج پرداخته خواهد شد. ابتدا ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه‌های آماری پژوهش مانند سن، جنسیت، استان، شغل، میزان تحصیلات، میزان هزینهٔ ماهیانه برای ورزش و زمان و مکان مناسب برای ورزش با استفاده از روش‌های آماری توصیفی ارائه می‌شود. سپس داده‌های توصیفی مربوط به نظرهای افراد نمونه در ارتباط با عوامل و موانع مؤثر پرداختن به ورزش اقوام ترک، کرد و لرزبان ساکن در ایران ارائه خواهد شد.

جدول ۱. توزیع سن و جنسیت افراد نمونه به تفکیک استان

استان	مرد	زن	مجموع	میانگین سن	Sd
خوزستان (قسمت لرنشین)	۷۶	۱۰۱	۱۷۷	۳۲/۸۱	۱۲/۱۹۸
کهگیلویه و بویراحمد	۴۰	۷۹	۱۱۹	۲۵/۹۸	۶/۱۷۵
چهارمحال و بختیاری (قسمت لرنشین)	۵۳	۷۰	۱۲۳	۳۱/۵۱	۱۱/۷۶۸
لرستان	۱۵۲	۱۵۰	۳۰۲	۳۴/۷۳	۱۲/۶۱۹
ایلام	۵۷	۶۱	۱۱۸	۳۴/۰۰	۱۱/۸۰۳
آذربایجان شرقی	۲۱۴	۱۶۵	۳۷۹	۳۶/۸۳	۱۵/۲۶۰
آذربایجان غربی	۲۳۵	۱۴۹	۳۸۴	۲۹/۸۳	۱۳/۱۹۶
قزوین	۳۱	۶۵	۹۶	۳۳/۶۸	۱۱/۳۰۷
کردستان	۱۰۴	۹۷	۲۰۱	۳۳/۷۲	۱۲/۳۹۱
زنجان	۶۰	۷۵	۱۳۵	۳۰/۴۷	۱۲/۸۷۶
همدان	۱۱۷	۱۳۴	۲۵۱	۳۴/۷۲	۱۴/۳۲۳
کرمانشاه	۱۴۷	۱۵۳	۳۰۰	۳۶/۸۰	۱۶/۰۱۹
اردبیل	۹۸	۱۳۷	۲۴۱	۳۳/۸۱	۱۳/۴۱۹
مجموع	۱۳۸۴	۱۴۳۶	۲۸۲۰	۳۳/۵۲	۱۳/۶۳

همان‌گونه‌که نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد، میانگین سن افراد نمونه برابر ۱۳/۶۳ ± ۳۳/۵۲ است. حداقل سن افراد نمونه ۱۵ سال و حداکثر آن ۹۸ سال است. از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه، ۴۸/۹ درصد را مردان (۱۳۸۴ نفر) و ۵۱/۱ درصد را زنان (۱۴۳۶نفر) تشکیل می‌دهند. جنسیت ۶ نفر از افراد نمونه نیز نامشخص بود.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

جدول ۲. توزیع افراد نمونه به تفکیک وضعیت شغلی و میزان تحصیلات

استان	عنوان شغلی	آزاد	کارمند	معلم	دانشجو	دانش‌آموز	بازنشسته	بیکار	نامشخص	مجموع
خوزستان (قسمت لُرنشین)		۲۲	۳۶	۲۴	۴۷	۱۰	۱۲	۲۴	۲	۱۷۷
ایلام		۲۰	۴۱	۶	۱۶	۵	۵	۲۳	۲	۱۱۸
کهگیلویه و بویراحمد		۲۲	۲۷	۴	۵۷	۱	۰	۶	۲	۱۱۹
چهارمحال و بختیاری		۲۴	۱۴	۱۵	۴۰	۱۰	۴	۱۶	۰	۱۲۳
لرستان		۴۳	۶۷	۹	۵۳	۲۱	۱۷	۷۰	۲۲	۳۰۲
همدان		۲۱	۵۲	۳۷	۳۷	۴۶	۳۱	۲۲	۵	۲۵۱
آذربایجان غربی		۳۹	۲۷	۳۹	۱۲۶	۸۸	۱۸	۳۸	۹	۳۸۴
قزوین		۳۰	۱۵	۴	۵	۱۵	۲	۲۳	۲	۹۶
کردستان		۳۸	۴۱	۲۸	۴۳	۱۹	۱۲	۱۷	۳	۲۰۱
زنجان		۲۲	۱۷	۸	۷۰	۱	۴	۹	۴	۱۳۵
آذربایجان شرقی		۷۴	۳۹	۳۷	۱۲۸	۱۱	۱۹	۴۵	۲۶	۳۷۵
کرمانشاه		۳۵	۵۹	۴۱	۴۷	۳۳	۲۸	۵۶	۱	۳۰۰
اردبیل		۵۶	۳۶	۴۱	۵۵	۳	۱۰	۱۵	۲۵	۲۴۱
مجموع	تعداد	۴۴۶	۴۷۱	۲۹۳	۷۲۴	۲۶۳	۱۶۲	۳۶۴	۱۰۳	۲۸۲۶
	درصد	۱۵/۸	۱۶/۷	۱۰/۴	۲۵/۶	۹/۳	۵/۷	۱۲/۹	۳/۶	

استان	میزان تحصیلات	بی‌سواد	زیر دیپلم	دیپلم	کاردانی	کارشناسی	ک. ارشد	دکتری	نامشخص	مجموع
خوزستان (قسمت لُرنشین)		۴	۲۷	۲۷	۲۱	۸۱	۱۴	۲	۱	۱۷۷
ایلام		۳	۱۸	۲۰	۳۲	۴۰	۵	۰	۰	۱۱۸
کهگیلویه و بویراحمد		۰	۳	۲۰	۴۴	۴۲	۸	۱	۱	۱۱۹
چهارمحال و بختیاری		۲	۲۴	۲۰	۳۲	۳۴	۱۱	۰	۰	۱۲۳
لرستان		۷	۵۴	۷۴	۶۱	۸۱	۲۲	۰	۱	۳۰۲
همدان		۳	۶۵	۳۹	۴۲	۷۵	۲۴	۲	۱	۲۵۱
آذربایجان غربی		۷	۱۰۱	۷۲	۵۲	۱۲۸	۲۰	۱	۳	۳۸۴
قزوین		۲	۴۲	۲۶	۸	۱۷	۱	۰	۰	۹۶
کردستان		۷	۴۲	۲۳	۴۶	۶۵	۱۵	۱	۱	۲۰۱
زنجان		۲	۱۴	۲۱	۵۶	۳۶	۴	۰	۲	۱۳۵
آذربایجان شرقی		۳	۳۶	۱۲۰	۶۵	۱۲۲	۲۳	۹	۱	۳۷۹
کرمانشاه		۲	۶۴	۴۸	۷۵	۶۵	۳۷	۷	۲	۳۰۰
اردبیل		۷	۱۷	۵۸	۷۲	۶۱	۱۰	۳	۱۳	۲۴۱
مجموع	تعداد	۴۹	۵۰۷	۵۶۸	۶۰۶	۸۴۷	۱۹۴	۲۶	۲۹	۲۸۲۶
	درصد	۱/۷	۱۷/۹	۲۰/۱	۲۱/۴	۳۰/۰	۶/۹	۰/۹	۱/۰	

براساس نتایج جدول ۲، از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه، افراد دانشجو با ۲۵/۶ درصد، بیشترین فراوانی را داشتند (۷۲۴ نفر). وضعیت شغلی ۳/۶ درصد از افراد نمونه نیز نامشخص بود (۱۰۳ نفر). همچنین، یافته‌های پژوهش نشان داد، ۳۰ درصد از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه دارای مدرک کارشناسی بودند و بیشترین فراوانی را

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

داشتند (۸۴۷ نفر). وضعیت تحصیلات ۱ درصد از افراد نمونه نیز نامشخص بود (۲۹ نفر).

جدول ۳. توزیع میزان هزینه و بهترین زمان و مکان پرداختن افراد نمونه به ورزش به تفکیک استان

استان	میزان هزینه	بدون هزینه	۱۰ تا ۲۰ هزار تومان	۲۰ تا ۵۰ هزار تومان	بیش از ۵۰ هزار تومان	نامشخص	مجموع
خوزستان (قسمت لُرنشین)		۸۶	۴۶	۳۲	۹	۴	۱۷۷
ایلام		۶۸	۲۹	۱۱	۹	۱	۱۱۸
کهگیلویه و بویراحمد		۴۶	۳۳	۱۵	۱۰	۱۵	۱۱۹
چهارمحال و بختیاری		۴۶	۴۴	۱۶	۱۲	۴	۱۲۳
لرستان		۱۰۹	۱۱۶	۴۲	۱۱	۲۴	۳۰۲
همدان		۷۰	۱۱۵	۴۷	۹	۱۰	۲۵۱
آذربایجان غربی		۱۸۹	۹۴	۴۳	۲۸	۳۰	۳۸۴
قزوین		۴۷	۳۴	۱۲	۱	۲	۹۶
کردستان		۵۶	۹۹	۲۸	۱۰	۸	۲۰۱
زنجان		۳۹	۵۴	۲۵	۳	۱۴	۱۳۵
آذربایجان شرقی		۹۵	۱۰۰	۷۶	۶۲	۴۶	۳۷۹
کرمانشاه		۱۲۱	۷۹	۵۵	۴۳	۲	۳۰۰
اردبیل		۷۵	۶۳	۴۰	۳۶	۲۷	۲۴۱
مجموع	تعداد	۱۰۴۷	۹۰۶	۴۴۲	۲۴۳	۱۸۷	۲۸۲۶
	درصد	۳۷/۰	۳۲/۱	۱۵/۶	۸/۶	۶/۶	

استان	بهترین زمان	صبح تا ظهر	ظهر تا عصر	عصر تا شب	نامشخص	مجموع
خوزستان		۶۵	۲۵	۸۷	۰	۱۷۷
ایلام		۳۹	۲۵	۵۴	۰	۱۱۸
کهگیلویه و بویراحمد		۴۲	۱۴	۶۱	۲	۱۱۹
چهارمحال و بختیاری		۵۰	۱۹	۵۱	۳	۱۲۳
لرستان		۱۳۲	۶۸	۹۶	۶	۳۰۲
همدان		۱۱۶	۶۷	۶۶	۲	۲۵۱
آذربایجان غربی		۲۳۳	۷۶	۷۳	۲	۳۸۴
قزوین		۵۰	۱۲	۳۴	۰	۹۶
کردستان		۶۳	۸۹	۴۸	۱	۲۰۱
زنجان		۷۲	۳۵	۲۵	۳	۱۳۵
آذربایجان شرقی		۲۰۷	۸۹	۷۷	۶	۳۷۹
کرمانشاه		۱۴۳	۹۶	۶۰	۱	۳۰۰
اردبیل		۱۴۶	۴۰	۵۳	۲	۲۴۱
مجموع	تعداد	۱۳۵۸	۶۵۵	۷۸۵	۲۸	۲۸۲۶
	درصد	۴۸/۱	۲۳/۲	۲۷/۸	۱/۰	

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

استان	اولویت اول	اماکن سرپوشیده	اماکن روباز	فضاهای عمومی	نامشخص	مجموع
خوزستان (قسمت لُرنشین)		۶۱	۵۲	۶۳	۱	۱۷۷
ایلام		۴۵	۳۵	۳۶	۲	۱۱۸
کهگیلویه و بویراحمد		۵۴	۳۳	۲۹	۳	۱۱۹
چهارمحال و بختیاری		۶۲	۳۳	۲۷	۱	۱۲۳
لرستان		۱۵۶	۷۷	۶۷	۲	۳۰۲
همدان		۱۴۴	۴۶	۶۱	۰	۲۵۱
آذربایجان غربی		۱۷۶	۸۵	۱۲۳	۰	۳۸۴
قزوین		۵۴	۲۳	۱۷	۲	۹۶
کردستان		۶۹	۸۵	۴۶	۱	۲۰۱
زنجان		۷۱	۳۹	۲۵	۰	۱۳۵
آذربایجان شرقی		۱۸۳	۱۱۹	۷۴	۳	۳۷۹
کرمانشاه		۱۲۸	۷۲	۱۰۰	۰	۳۰۰
اردبیل		۶۸	۱۲۱	۴۸	۴	۲۴۱
مجموع	تعداد	۱۲۷۱	۸۲۲	۷۱۶	۱۷	۲۸۲۶
	درصد	۴۵/۰	۲۹/۱	۲۵/۳	۰/۶	

براساس نتایج جدول ۳ ملاحظه می‌شود، ۳۷ درصد از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه، ماهیانه هیچ هزینه‌ای برای ورزش پرداخت نمی‌کردند (۱۰۴۷ نفر). همچنین، داده‌های جدول گویای این مطلب است که ۴۸/۱ درصد از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه، گزینهٔ «صبح تا ظهر» را به‌عنوان بهترین زمان ورزش انتخاب کرده بودند (۱۳۵۸ نفر). همچنین، ۴۵ درصد از مجموع ۲۸۲۶ نفر افراد نمونه، «اماکن سرپوشیده» را به‌عنوان اولویت اول ورزش کردن انتخاب کردند (۱۲۷۱ نفر).

جدول ۴. دیدگاه افراد نمونه در استان‌های لرنشین، کردنشین و ترک‌نشین دربارهٔ عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش

عوامل مؤثر در استان‌های لرنشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
ورزش بهتر است با نشاط همراه باشد	۴/۴۰	۰/۸۸۳	۹/۹۶
تناسب ورزش با سن و سال و شرایط سلامتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۴/۲۳	۰/۹۰۷	۹/۱۹
ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز بهترین نوع فعالیت بدنی است	۴/۱۳	۰/۹۲۹	۸/۸۰
اجازه دادن به استفادهٔ عموم از اماکن ورزشی مدارس، دانشگاه‌ها و سازمان‌های دولتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۴/۰۱	۱/۰۱۱	۸/۳۷
ورزش بهتر است با موسیقی همراه باشد	۳/۸۹	۱/۱۲۰	۷/۹۶
فعالیت‌های ورزشی همگانی به مربی نیاز دارد	۳/۸۰	۱/۲۱۴	۷/۸۶
زنان باید بتوانند در مکان‌های روباز و با حفظ ارزش‌ها به فعالیت ورزشی بپردازند	۳/۷۳	۱/۲۴۰	۷/۵۶
ارتباط نوع فعالیت ورزشی با فرهنگ و ارزش‌های جامعه مؤثر است	۳/۶۳	۱/۱۰۵	۷/۰۰
در ورزش کردن هیچ محدودیتی نباید وجود داشته باشد	۳/۵۷	۱/۲۲۵	۶/۹۸
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که فشارهای اجتماعی را کاهش دهد	۳/۶۳	۱/۰۲۱	۶/۸۶
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که به پرورش فکر بینجامد	۳/۵۶	۱/۰۰۶	۶/۵۶
انسان امروزی، بیش از فعالیت‌های سنگین ورزشی به فعالیت‌های سبک نیاز دارد	۳/۵۱	۱/۰۴۶	۶/۴۳
محدودیت‌های اجتماعی در پرداختن زنان به ورزش مؤثر است	۳/۱۳	۱/۳۶۱	۵/۸۳
برای ورزش کردن، ورزش‌های رقابتی از ورزش‌های غیررقابتی مناسب‌ترند	۳/۲۰	۱/۲۳۳	۵/۶۴

تعداد نمونه	خی‌دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۸۰۰	۱۱۷۸/۷۴۸	۱۳	۰/۰۰۰۱

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

عوامل مؤثر در استان‌های کردنشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
ورزش بهتر است با نشاط همراه باشد	۳/۹۸	۱/۲۴۴	۸/۵۶
ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز بهترین نوع فعالیت بدنی است	۴/۰۰	۱/۱۲۳	۸/۴۵
تناسب ورزش با سن و سال و شرایط سلامتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۳/۹۴	۱/۱۳۳	۸/۲۸
اجازه دادن به استفادهٔ عموم از اماکن ورزشی مدارس، دانشگاه‌ها و سازمان‌های دولتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۳/۸۲	۱/۳۳۱	۸/۱۹
ورزش بهتر است با موسیقی همراه باشد	۳/۸۷	۱/۲۳۲	۸/۱۸
زنان باید بتوانند در مکان‌های روباز و با حفظ ارزش‌ها به فعالیت ورزشی بپردازند	۳/۷۳	۱/۳۲۸	۷/۷۲
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که فشارهای اجتماعی را کاهش دهد	۳/۷۴	۱/۱۶۴	۷/۵۰
در ورزش کردن هیچ محدودیتی نباید وجود داشته باشد	۳/۷۱	۱/۲۸۰	۷/۴۷
انسان امروزی، بیش از فعالیت‌های سنگین ورزشی به فعالیت‌های سبک نیاز دارد	۳/۷۱	۱/۱۲۹	۷/۴۳
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که به پرورش فکر بیانجامد	۳/۷۲	۱/۱۶۳	۷/۴۱
ارتباط نوع فعالیت ورزشی با فرهنگ و ارزش‌های جامعه مؤثر است	۳/۶۸	۱/۲۵۶	۷/۳۶
برای ورزش کردن، ورزش‌های رقابتی از ورزش‌های غیررقابتی مناسب‌ترند	۳/۵۷	۱/۲۸۳	۷/۰۱
فعالیت‌های ورزشی همگانی به مربی نیاز دارد	۳/۲۷	۱/۴۴۲	۶/۵۷
محدودیت‌های اجتماعی در پرداختن زنان به ورزش مؤثر است	۲/۶۷	۱/۴۲۶	۴/۸۸

تعداد نمونه	خی دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۶۰۲	۴۷۶/۹۰۴	۱۳	۰/۰۰۰۱

عوامل مؤثر در استان‌های ترک‌نشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
ورزش بهتر است با نشاط همراه باشد	۴/۲۶	۱/۰۳۳	۹/۷۹
تناسب ورزش با سن و سال و شرایط سلامتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۴/۰۷	۱/۰۷۸	۸/۹۷
ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز بهترین نوع فعالیت بدنی است	۴/۰۱	۱/۰۵۳	۸/۶۹
ورزش بهتر است با موسیقی همراه باشد	۳/۸۳	۱/۱۵۷	۸/۰۹
اجازه دادن به استفادهٔ عموم از اماکن ورزشی مدارس، دانشگاه‌ها و سازمان‌های دولتی در پرداختن به ورزش مؤثر است	۳/۸۱	۱/۱۴۶	۷/۹۸
فعالیت‌های ورزشی همگانی به مربی نیاز دارد	۳/۷۷	۱/۲۳۴	۷/۹۴
زنان باید بتوانند در مکان‌های روباز و با حفظ ارزش‌ها به فعالیت ورزشی بپردازند	۳/۷۴	۱/۲۵۸	۷/۹۳
در ورزش کردن هیچ محدودیتی نباید وجود داشته باشد	۳/۵۸	۱/۲۱۰	۷/۲۹
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که فشارهای اجتماعی را کاهش دهد	۳/۵۷	۱/۰۶۱	۷/۰۴
ارتباط نوع فعالیت ورزشی با فرهنگ و ارزش‌های جامعه مؤثر است	۳/۵۴	۱/۱۳۶	۶/۹۹
انسان امروزی به ورزش‌هایی روی آورده است که به پرورش فکر بینجامد	۳/۴۴	۱/۰۲۸	۶/۵۵
انسان امروزی، بیش از فعالیت‌های سنگین ورزشی به فعالیت‌های سبک نیاز دارد	۳/۳۷	۱/۰۵۷	۶/۳۶
محدودیت‌های اجتماعی در پرداختن زنان به ورزش مؤثر است	۲/۹۸	۱/۳۶۸	۵/۷۱
برای ورزش کردن، ورزش‌های رقابتی از ورزش‌های غیررقابتی مناسب‌ترند	۳/۱۳	۱/۱۸۸	۵/۶۷

تعداد نمونه	خی‌دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۱۳۵۱	۱۷۶۸/۴۸۵	۱۳	۰/۰۰۰۱

با توجه به نتایج جدول ۴، عوامل «وجود نشاط در ورزش»، «تناسب ورزش با سن و سال و سلامتی» و «ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز» از جمله مهم‌ترین عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش در استان‌های لرنشین و ترک‌نشین تعیین شد. همچنین، عوامل «وجود نشاط در ورزش»، «ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز» و «تناسب ورزش با سن و سال و سلامتی» از جمله مهم‌ترین عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش در استان‌های کردنشین انتخاب شد.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

جدول ۵. دیدگاه افراد نمونه در استان‌های لرنشین، کردنشین و ترک‌نشین دربارهٔ موانع مؤثر در پرداختن به ورزش

موانع مؤثر در استان‌های لرنشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
کمبود امکانات ورزشی	۳/۵۶	۱/۲۹۵	۸/۵۵
نداشتن وقت	۳/۴۶	۱/۲۸۶	۸/۳۵
نداشتن انرژی و حوصله	۳/۳۹	۱/۱۸۳	۸/۱۹
نداشتن انگیزه	۳/۴۰	۱/۲۵۹	۸/۱۶
کمبود امکانات برای رفت‌وآمد به اماکن ورزشی	۳/۳۱	۱/۲۹۶	۷/۸۲
نداشتن علاقه	۳/۲۷	۱/۳۱۸	۷/۷۸
هزینهٔ زیاد ورزش	۳/۲۹	۱/۲۷۸	۷/۷۶
نداشتن همراه	۲/۹۰	۱/۲۰۴	۶/۶۶
نداشتن مهارت کافی برای ورزش	۲/۶۷	۱/۱۷۵	۵/۹۳
نداشتن سلامت کافی برای ورزش	۲/۵۸	۱/۲۰۰	۵/۶۷
علاقه نداشتن به ورزش در محیط ورزشی با دیگران	۲/۵۶	۱/۲۵۵	۵/۶۴
ترس از آسیب در ورزش	۲/۵۱	۱/۱۷۸	۵/۴۵
ترس از عدم موفقیت ورزشی	۲/۳۹	۱/۱۸۰	۵/۰۵

تعداد نمونه	خی‌دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۷۹۸	۱۲۶۶/۱۳۳	۱۲	۰/۰۰۰۱

موانع مؤثر در استان‌های کردنشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
نداشتن وقت	۳/۶۲	۱/۲۶۳	۸/۳۰
کمبود امکانات ورزشی	۳/۵۷	۱/۲۹۸	۸/۰۳
هزینهٔ زیاد ورزش	۳/۵۳	۱/۳۲۴	۷/۹۶
نداشتن انرژی و حوصله	۳/۴۵	۱/۲۶۰	۷/۷۴
نداشتن انگیزه	۳/۳۵	۱/۳۱۶	۷/۵۰
نداشتن علاقه	۳/۲۵	۱/۳۶۵	۷/۲۱
نداشتن سلامت کافی برای ورزش	۳/۱۷	۱/۳۶۹	۶/۹۰
نداشتن همراه	۳/۱۴	۱/۲۹۶	۶/۸۹
نداشتن مهارت کافی برای ورزش	۳/۱۶	۱/۳۷۷	۶/۸۸
ترس از آسیب در ورزش	۲/۹۵	۱/۳۴۶	۶/۳۳
ترس از عدم موفقیت ورزشی	۲/۸۸	۱/۳۵۴	۶/۱۵
کمبود امکانات برای رفت‌وآمد به اماکن ورزشی	۲/۸۱	۱/۳۲۶	۶/۰۶
علاقه نداشتن به ورزش در محیط ورزشی با دیگران	۲/۴۵	۱/۳۲۵	۵/۰۳

تعداد نمونه	خی‌دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۶۰۴	۴۹۸/۶۵۵	۱۲	۰/۰۰۰۱

موانع مؤثر در استان‌های ترک‌نشین	میانگین	انحراف معیار	میانگین رتبه
نداشتن وقت	۳/۵۳	۱/۲۴۰	۸/۶۶
نداشتن انگیزه	۳/۳۵	۱/۳۰۴	۸/۱۱
هزینهٔ زیاد ورزش	۳/۳۰	۱/۲۹۰	۸/۰۰
کمبود امکانات ورزشی	۳/۳۰	۱/۲۹۱	۷/۹۸
نداشتن انرژی و حوصله	۳/۲۴	۱/۲۵۰	۷/۷۵
کمبود امکانات برای رفت‌وآمد به اماکن ورزشی	۳/۱۷	۱/۲۵۳	۷/۵۹

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

نداشتن علاقه	۳/۱۷	۱/۳۶۸	۷/۵۵
نداشتن همراه	۲/۸۵	۱/۱۷۵	۶/۵۵
نداشتن مهارت کافی برای ورزش	۲/۷۸	۱/۲۰۱	۶/۳۴
نداشتن سلامت کافی برای ورزش	۲/۶۷	۱/۲۳۵	۵/۹۳
علاقه نداشتن به ورزش در محیط ورزشی با دیگران	۲/۶۳	۱/۲۷۱	۵/۸۵
ترس از آسیب در ورزش	۲/۴۹	۱/۲۰۵	۵/۴۱
ترس از عدم موفقیت ورزشی	۲/۴۶	۱/۲۲۶	۵/۲۷

تعداد نمونه	خی‌دو	درجهٔ آزادی	سطح معناداری
۱۳۷۶	۱۷۱۱/۸۱۸	۱۲	۰/۰۰۰۱

براساس نتایج جدول ۵، موانع «کمبود امکانات ورزشی»، «نداشتن وقت» و «نداشتن انرژی و حوصله» از جمله مهم‌ترین موانع مؤثر در پرداختن به ورزش، در استان‌های لرنشین بوده است. همچنین، «نداشتن وقت»، «کمبود امکانات ورزشی» و «هزینهٔ زیاد ورزش» از جمله مهم‌ترین موانع مؤثر در پرداختن به ورزش، در استان‌های کردنشین و «نداشتن وقت»، «نداشتن انگیزه» و «هزینهٔ زیاد ورزش» از جمله مهم‌ترین موانع مؤثر در پرداختن به ورزش، در استان‌های ترک‌نشین بوده است. همچنین، افراد نمونه در این استان‌ها، اعتقادی به تأثیر ترس از آسیب‌دیدگی در ورزش و ترس از عدم موفقیت ورزشی به‌عنوان مانعی مؤثر در پرداختن به ورزش نداشته‌اند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این تحقیق بررسی عوامل و موانع مؤثر پرداختن به ورزش همگانی و تفریحی در استان‌های ترک،کرد و لرنشین ایران است و نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها در جدول ۳ در خصوص بررسی دیدگاه افراد ساکن در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران دربارهٔ بهترین زمان برای ورزش نشان می‌دهد که به‌ترتیب گزینه‌های «صبح تا ظهر»، «عصرها شب» و«ظهر تا عصر» به‌عنوان بهترین زمان برای پرداختن به ورزش از نظر افراد نمونه در این استان‌ها انتخاب شد که نشان از داشتن همخوانی با یافته‌های پژوهش غفوری (۱۳۸۶)، که بهترین زمان ورزش را از نظر افراد نمونهٔ مورد تحقیق خود به‌ترتیب گزینه‌های «۶ صبح تا ۱۲ ظهر»، «۶ عصر تا ۱۲ شب» و «۱۲ ظهر تا ۶ عصر» عنوان کرده بود، دارد (۱۳). در این مورد می‌توان گفت که تفاوت‌های موجود دربارهٔ زمان مناسب ورزش کردن در بین اقوام ایرانی به‌طور عام و اقوام ترک، کرد و لرنشین ایران به‌طور خاص به عوامل مختلفی مانند شرایط جغرافیایی، اقلیمی و آداب و سُنن برمی‌گردد که این تفاوت طبیعی است. به‌طور کلی، زمان مورد علاقه برای ورزش کردن نشان‌دهندهٔ نوع و نحوهٔ نیازهای ورزشی اقوام جامعه به‌ویژه اقوام ترک (آذری زبانان)، کرد و لر ساکن در ایران است که با فرهنگ و ارزش‌های جامعهٔ آنها ارتباط مستقیمی دارد، همان‌طورکه نمونه‌های پژوهش در جدول ۴ به این موضوع اشاره کرده بودند و اعتقاد داشتند که نوع فعالیت ورزشی با فرهنگ و ارزش‌های جامعه آنها ارتباط مؤثری دارد. با توجه به یافته‌های پژوهش، لازم است برنامه‌ریزان و سیاستگذاران ورزش کشور به‌ویژه مدیران اجرایی و متولیان ورزش در استان‌های مورد پژوهش این تحقیق در اجرای برنامه‌های ورزشی توجه خاصی به فراهم ساختن امکانات ورزشی و تفریحی در این سه محدودهٔ زمانی مبذول کنند. همچنین، نتایج تحلیل داده‌ها در جدول ۳ در بررسی دیدگاه افراد ساکن در استان‌های ترک،کرد و لرنشین ایران دربارهٔ بهترین مکان

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

برای ورزش به‌ترتیب گزینه‌های «اماکن سرپوشیده»، «اماکن روباز» و «فضاهای عمومی» به‌عنوان بهترین مکان برای ورزش کردن از نظر افراد نمونه در این استان‌ها انتخاب شد. در این مورد کاروالیوویرا و همکاران (۲۰۱۳)، در تحقیقی در ریودوژانیرو برزیل با عنوان «تجزیه‌وتحلیل فضاهای عمومی مناسب جهت تشویق افراد» به این نتیجه دست یافتند که وجود فضاهای عمومی مناسب و در دسترس، سبب تشویق افراد به انجام فعالیت‌های بدنی خواهد شد، به‌ویژه آنکه این فضاها فرصت مناسبی برای اقشار کم‌درآمد جامعه که توانایی پرداخت هزینه‌های ورزش و تفریح را ندارند فراهم می‌کند و ضرورت وجود چنین فضاهایی به‌خصوص در مناطق آسیب‌پذیر اجتماعی بیشتر احساس می‌شود (۲۱). شاید از علل تمایل افراد به ورزش کردن در اماکن سرپوشیده، شرایط اقلیمی محل سکونتشان باشد. همان‌طورکه گفته شد، شرایط جغرافیایی و اقلیمی استان‌ها و محل سکونت افراد از نظر آب‌وهوا تأثیر زیادی در انتخاب مکان ورزش و تمرین دارد. ازاین‌رو با توجه به یافته‌های این پژوهش در خصوص بهترین مکان ورزش و انتخاب گزینهٔ «اماکن سرپوشیده» به‌عنوان اولین و بهترین مکان پرداختن به ورزش از نظر افراد نمونه، گمان می‌رود بیشتر به‌دلیل شرایط اقلیمی و آب‌وهوای سرد کوهستانی است که افراد نمونهٔ این استان-ها، ورزش در اماکن سرپوشیده را به‌عنوان بهترین مکان انتخاب کرده‌اند. بنابراین، ضرورت دارد مسئولان و سیاستگذاران ورزش کشور به‌ویژه در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ذکرشده در این پژوهش هنگام برنامه‌ریزی به این امر توجه کنند و ساخت اماکن و امکانات ورزشی را با توجه به نوع اقلیم و شرایط آب‌وهوایی استان‌ها در نظر بگیرند. سید عامری و همکاران (۱۳۹۱)، در پژوهش خود، به تأثیر نقش «اماکن و تأسیسات ورزشی» در جذب و افزایش مشارکت افراد نمونهٔ پژوهش خود در برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی اشاره کردند (۸)، که این امر نشان از اهمیت داشتن ساخت اماکن و تأسیسات ورزشی با در نظر گرفتن شرایط اقلیمی و جغرافیایی استان‌ها در جذب و افزایش مشارکت افراد جامعه در ورزش‌های همگانی و تفریحی دارد. از سویی دیگر، در نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها در جدول ۴ در بررسی دیدگاه افراد ساکن در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران دربارهٔ عوامل پرداختن به ورزش به‌ترتیب گزینه‌های «وجود نشاط در ورزش»، «تناسب ورزش با سن و سال و سلامتی» و «ورزش در محیط طبیعی و فضاهای سرسبز» به‌عنوان مهم‌ترین عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش از نظر افراد نمونه در این استان‌ها انتخاب شده بودند که با نتایج پژوهش سید عامری و همکاران (۱۳۹۱)، محمدی و عطارزادهٔ حسینی (۱۳۹۱)، دهستانی و همکاران (۱۳۹۰)، معتمدین و همکاران (۱۳۸۹)، رمضانی‌نژاد و همکاران (۱۳۸۸) و غفوری (۱۳۸۶) به میزان زیادی همسو و همخوان است (۲۰،۱۸،۱۳،۸،۵،۴).همچنین در تحقیقات خارج از کشور نیز با نتایج پژوهش درایور و کُلت (۲۰۰۴) و نانا، ساندرسون و گودهید (۲۰۰۲) در برخی موارد همخوانی دارد (۲۳،۲۲). شایان ذکر است در بررسی عوامل و موانع مؤثر پرداختن به ورزش به‌ویژه ورزش همگانی تفریحی در تحقیقات خارج از کشور و مقایسهٔ نتایج آنها با نتایج تحقیقات داخل کشور، باید به مسائلی همچون فرهنگ، وضعیت اجتماعی، اقتصادی و مسائل دیگر آن کشورها نیز توجه شود. در تفسیر این یافته می‌توان گفت که با توجه به نوع زندگی انسان‌های امروزی که بیشتر به سمت زندگی ماشینی گرایش پیدا کرده و از طرفی گسترش امکانات رفاهی در زندگی افراد و در نتیجه روبه‌رو شدن افراد با فقر حرکتی و پدیدار شدن عارضهٔ افزایش وزن و بیماری‌های ناشی از آن مانند چاقی، دیابت نوع دوم، فشارخون بالا، بیماری‌های قلبی- عروقی،

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

دفُرمیته شدن جسم آنان و غیره، منطقی به‌نظر می‌رسد که عوامل یادشده در نتایج این تحقیق به‌عنوان عوامل مؤثر در پرداختن به ورزش به‌ویژه ورزش همگانی و تفریحی از سوی افراد نمونه بیان شود. از سوی دیگر، نتایج تحلیل داده‌ها در جدول ۵، در خصوص بررسی دیدگاه افراد ساکن در استان‌های ترک، کرد و لرنشین ایران دربارهٔ موانع پرداختن به ورزش، نشان داد که «نداشتن وقت»، «کمبود امکانات ورزشی»، «نداشتن انگیزه»، «هزینهٔ زیاد ورزش» و «نداشتن انرژی و حوصله» به‌ترتیب از جمله مهم‌ترین موانع مؤثر در پرداختن به ورزش از نظر افراد نمونه در استان‌های منتخب بوده است. در مقایسهٔ نتایج این تحقیق با دیگر تحقیقات، نتایج به‌دست‌آمده با نتایج پژوهش عراقی و کاشف (۱۳۹۳)، سید عامری و همکاران (۱۳۹۱)، محمدی و عطارزادهٔ حسینی (۱۳۹۱)، معتمدین و همکاران (۱۳۸۸) و غفوری (۱۳۸۶) به میزان زیادی همسو و همخوان است (۲۰،۱۸،۱۳،۱۲،۸). همچنین با نتایج تحقیقات شهبازی و همکاران (۱۳۹۲) و شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) نشان از عدم داشتن همسویی و همخوانی دارد (۱۰،۹). در تحقیقات خارج از کشور نیز با نتایج پژوهش ریمر و همکاران (۲۰۰۸)، در برخی موارد نشان از داشتن همخوانی و در برخی دیگر نشان از عدم داشتن همخوانی و همسویی دارد (۲۴). در این میان، فضاهای ورزشی یکی از اساسی‌ترین بخش‌های سخت‌افزاری ورزش و جزیی از تأسیسات سازمان‌های ورزشی به‌شمار می‌آیند که بخش وسیعی از آثار مرتبط با ورزش در جامعه و محیط، متأثر از آنهاست. به‌طور مثال، مساحت سرانه تأسیسات ورزشی در کشورهای مختلف از بلوک شرق تا کشورهای اروپایی و آمریکایی متفاوت است. فرانسه مساحت ۳۵ مترمربع را به ازای هر واحد مسکونی، انگلستان ۱۰ متر مربع را به ازای هر نفر و آمریکا ۱۵ متر مربع را به ازای هر نفر پیشنهاد می‌کند. از طرفی، استاندارد مطلوب سرانهٔ ورزشی در ایران حداقل ۲ و حداکثر ۴ متر مربع تعیین شده است (۱۱)، این در حالی است که براساس آمار وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران، فضاهای ورزشی، تکافوی جمعیت استفاده‌کننده را نمی‌دهد. آمار این وزارتخانه نشان می‌دهد، سرانهٔ فضاهای ورزشی کشور کمتر از ۱ متر مربع است (۳)، که در این میان سرانهٔ فضاهای ورزشی در بین استان‌های لرنشین کشور عبارت‌اند از: استان لرستان ۰/۵۷متر مربع، استان کهگیلویه و بویراحمد ۱/۸۰متر مربع، استان خوزستان ۰/۸۸متر مربع و استان چهارمحال و بختیاری ۰/۶۲ متر مربع. همچنین در بین استان‌های کردنشین کشور، سرانهٔ فضاهای ورزشی در استان کردستان ۰/۵۰ متر مربع و در استان کرمانشاه ۱/۰۰ متر مربع اعلام شده است. از طرفی، در بین استان‌های ترک‌نشین (آذری‌زبانان) کشور، سرانهٔ ورزشی در استان آذربایجان شرقی ۰/۷۵ متر مربع، در استان آذربایجان غربی ۰/۵۵ متر مربع، در استان اردبیل ۱/۲۰ متر مربع، در استان زنجان ۰/۷۶ متر مربع و در استان قزوین ۰/۸۴متر مربع اعلام شده است. نیز در بین استان‌های با قومیت مشترک، سرانهٔ ورزشی در استان همدان ۰/۸۳ متر مربع و در استان ایلام ۰/۸۱ متر مربع اعلام شده است (۱۵). این در حالی است که سرانهٔ فضای ورزشی استاندارد در دنیا به ازای هر نفر بیش از ۲ متر مربع است (۳). بنابراین می‌توان امیدوار بود درصورتی‌که کمبود فضاهای ورزشی به مرور زمان رفع شود، تعداد بیشتری از مردم به‌ویژه افراد ساکن در استان‌های ترک،کرد و لرنشین ایران به‌سوی ورزش سوق پیدا کنند. به‌طور کلی، با توجه به یافته‌های تحقیق، اهمیت اختصاص بودجه برای ورزش‌های غی قهرمانی روشن و واضح است. با توجه به اینکه بیشتر نمونه‌های پژوهش، ماهیانه هزینه‌ای برای ورزش کردن پرداخت نمی‌کردند و از میان نمونه‌هایی که

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

هزینهٔ ماهیانه ورزش داشتند، ۳۲/۱ درصد آنها دارای کمترین هزینه (۱۰ تا ۲۰ هزار) بودند و نیز اماکن روباز و فضاهای عمومی به‌ترتیب در اولویت‌های دوم و سوم از نظر بهترین مکان جهت ورزش کردن از دیدگاه افراد نمونه انتخاب شده بود و از آنجا که ورزش به‌عنوان یک پدیدهٔ اجتماعی فراگیر، بهترین سازوکار تأمین سلامت جسمانی و بهداشت روانی محسوب می‌شود و سرمایه‌گذاری در آن موجب کاهش هزینه‌ها در بخش‌های بهداشت و درمان و مراکز مبارزه با مفاسد اجتماعی و پایین آوردن سطح ناهنجاری‌های فردی و اجتماعی می‌شود، ازاین‌رو ضرورت دارد که مسئولان ارشد ورزش کشور از ورزش همگانی و تفریحی به‌دلیل کم‌هزینه بودن، آزادانه و انتخابی بودن، محدود نبودن به سن، جنس، نژاد، قومیت، زمان، مکان و تفریحی، بانشاط بودن و دیگر مزایای فراوان اجتماعی که دارد، به‌عنوان عاملی برای اتحاد اجتماعی به‌ویژه در بین اقوام ساکن در ایران استفاده کنند. همچنین، با وجود مشکلات اقتصادی و تهدید سلامتی مردم ناشی از عدم فعالیت‌های ورزشی، دولت باید سهم بیشتری را به ورزش همگانی در کشور اختصاص دهد که می‌تواند نقش مؤثری در بهبود سلامتی جامعه ایفا کند. در واقع، با اختصاص بودجهٔ بیشتر به ورزش همگانی و تفریحی، می‌توان آن را در ساخت اماکن جدید، برگزاری مسابقات و اهدای جوایز، تربیت نیروی انسانی ماهر، در اختیار قرار دادن تجهیزات برای فدراسیون‌های ورزشی استفاده کرد. شایان ذکر است، یکی از راه‌های سوق دادن مردم به ورزش، افزایش سرانهٔ فضاهای ورزشی در شهرهاست. بنابراین، مسئولیت دولت به‌عنوان مهم‌ترین متصدی ورزش در کشور، علاوه‌بر عهده‌دار بودن مسائل مربوط به پشتیبانی مالی، مدیریت و راهبری صحیح و علمی این‌گونه برنامه‌ها نیز است (۱۲). از طرفی، با توجه به اینکه ورزش همگانی، ذاتاً درآمدزا نیست، دولت باید با روش‌های حمایتی برای گسترش آن اقدام کند. در مجموع در مقایسه با تحقیقات قبلی انجام‌گرفته در زمینهٔ ورزش‌های همگانی و تفریحی، می‌توان گفت که بیشتر پژوهش‌ها، در زمینهٔ شناسایی دلایل، انگیزه‌ها عوامل و موانع پرداختن به ورزش از سوی مردم بدون توجه و اشاره به نوع قومیت و فرهنگ انجام گرفته است. اما در این پژوهش سعی شد تا با شناسایی این موارد در بین اقوام ترک، کرد و لر زبان ساکن در استان‌های ترک،کرد و لرنشین جمهوری اسلامی ایران، دسته‌بندی قابل قبولی بر روی این موارد انجام گیرد که از ویژگی‌های منحصربه‌فرد این تحقیق است.

منابع و مآخذ

۱. آصفی، احمدعلی؛ خبیری، محمد؛ اسدی دستجردی، حسن؛ گودرزی، محمود (۱۳۹۳). «بررسی عوامل سازمانی مؤثر در نهادینه کردن ورزش همگانی در ایران»، پژوهش‌نامهٔ مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ش ۲۰، ص ۷۶- ۶۳.

۲. تهذیبی، خادم‌علی (۱۳۹۴). «بررسی عوامل مؤثر بر توسعهٔ ورزش همگانی و موانع موجود از دیدگاه شرکت‌کنندگان و دست‌اندرکاران همایش پیاده‌روی صبح و نشاط در استان خوزستان»، کنفرانس بین‌المللی مدیریت و اقتصاد در قرن ۲۱، تهران، ایران، ص ۹-۱.

۳. خبرگزاری کار ایران (۱۳۹۵). «سرانهٔ اماکن ورزشی در ایران زیر یک متر است»، قابل دسترس در http://www.ilna.ir.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

۴. دهستانی، مجتبی؛ محمودی، احمد؛ حومنیان، داوود؛ خانزاده، مصطفی (۱۳۹۰). «بررسی و اولویت‌بندی انگیزه‌های مشارکت شهر تهران در ورزش‌های تفریحی و همگانی»، مجموعه مقالات همایش ملی تفریحات ورزشی، تهران، ایران.

۵. رمضانی‌نژاد، رحیم؛ رحمانی‌نیا، فرهاد؛ تقوی تکیار، سید امیر (۱۳۸۸). «بررسی انگیزه‌های شرکت‌کنندگان در ورزش‌های همگانی در فضاهای روباز»، نشریهٔ مدیریت ورزشی، ش ۲، ص ۱۹- ۵.

۶. روشندل اربطانی، طاهر (۱۳۸۶). «تبیین جایگاه رسانه‌های همگانی در نهادینه کردن ورزش همگانی در کشور»، نشریهٔ حرکت، دورهٔ ۳۳، ش ۳۳، ص ۱۷۷- ۱۶۵.

۷. سواری، سعید؛ مهدی‌پور، عبدالرحمن؛ رنجبر، روح‌الله (۱۳۹۴). «توصیف وضعیت ورزش همگانی استان خوزستان و تدوین راهبردهای توسعهٔ آن»، پژوهش‌نامهٔ مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ش ۲۱، ص ۹۲- ۸۳.

۸. سید عامری، میرحسن؛ محمد آلق، قربان بردی (۱۳۹۱). «تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه‌های ورزش همگانی و تفریحی (مطالعهٔ موردی: ارومیه)»، پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، سال دوم، ش ۴، ص ۳۴-۲۳.

۹. شعبانی، عباس؛ غفوری، فرزاد؛ هنری، حبیب (۱۳۹۰). «بررسی چالش‌های ورزش همگانی در ایران»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۱۰، ص ۲۶-۱۳.

۱۰. شهبازی، مهدی؛ شعبانی مقدم، کیوان؛ صفاری، مرجان (۱۳۹۲). «ورزش همگانی (ضرورت، موانع و راهکارها)»، فصلنامهٔ مجلس و راهبرد، سال بیستم، ش ۷۶، ص ۶۵۵- ۶۴۴.

۱۱. عبدوی، فاطمه؛ مهدی‌زاده، اکرم (۱۳۹۵). «تبیین وضعیت نیازهای شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی با توجه به فضاهای ورزشی»، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ش ۳۱، ص ۲۳۷- ۲۱۹.

۱۲. عراقی، محسن؛ کاشف، میرمحمد (۱۳۹۳). «چالش‌های پیش روی توسعهٔ ورزش همگانی در ایران و راهبردهای آن»، نشریهٔ مدیریت ورزشی، ش ۴، ص ۶۵۵- ۶۴۳.

۱۳. غفوری، فرزاد (۱۳۸۶). «مطالعهٔ انواع ورزش‌های همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائهٔ مدل برای برنامه‌ریزی‌های آینده»، طرح پژوهشی وزارت ورزش و جوانان، تهران، ایران.

۱۴. غفوری، فرزاد؛ رحمان سرشت، حسین؛ کوزه‌چیان، هاشم (۱۳۸۳). «نقش و جایگاه تقاضای اجتماعی در جهت‌گیری راهبردهای ورزش»، نشریهٔ حرکت، ش ۲، ص ۱۹- ۵.

۱۵. قره، محمدعلی (۱۳۹۵). «آشنایی با مدیریت اماکن و تأسیسات ورزشی»، چ اول، تهران: دانشگاه پیام‌نور، دفتر تدوین و تولید کتب و محتوای آموزشی، ص ۱۶.

۱۶. گودرزی، محمود؛ کوزه‌چیان، هاشم؛ احسانی، محمد (۱۳۸۲). «طراحی و تبیین الگوی مهارت‌های سه‌گانهٔ مدیریتی مدیران»، نشریهٔ حرکت، ش ۲۱، ص ۷۸- ۵۱.

۱۷. گودرزی، محمود؛ نصیرزاده، عبدالمهدی؛ فراهانی، ابوالفضل؛ وطن‌دوست، مریم (۱۳۹۲). «طراحی و تدوین راهبرد توسعهٔ ورزش همگانی استان کرمان»، نشریهٔ مدیریت ورزشی، ش ۱۷، ص ۱۷۲- ۱۴۹.

۱۸. محمدی، سردار؛ عطارزاده حسینی، سید رضا (۱۳۹۱). «تبیین نگرش و گرایش مردم استان کردستان به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی»، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۱۶، ص ۱۱۲- ۹۲.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]

۱۹.مرادی، مهدی؛ هنری، حبیب؛ احمدی، عبدالحمید (۱۳۹۰). «بررسی نقش چهارگانهٔ رسانه‌های ورزشی در توسعهٔ فرهنگ ورزش همگانی»، نشریهٔ مدیریت ورزشی، ش ۹، ص ۱۸۰- ۱۶۷.

۲۰. معتمدین، مختار؛ مددی، بهمن؛ عسگریان، فریبا (۱۳۸۸). «توصیف عوامل گرایش یا عدم گرایش شهروندان تبریزی به ورزش همگانی»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۲۳، ص ۹۸- ۷۵.

21. Carvalho Vieira, M., Sperandei, S., Reis, A., da Silva, C., Gonçalves, T. (2013). "An analysis of the suitability of public spaces to physical activity practice in Rio de Janeiro Brazil". Preventive Medicine, 57, pp: 198–200.

22. Kolt, G. S., Driver, R. P., Giles, L. C. (2004). "Why older Australians participate in exercise and sport". Journal of Aging and Physical Activity, 12(2), pp: 98-185.

23. Nana, G., Sanderson, K., Goodehid, M. (2002). "Economic impact of Sport". Business and Economic Research Limited (BERL), Wellington, New Zealand, p: 20.

24. Rammer, J. H., Wang, E. W., Smith, D. (2008). "Barriers associated with exercise and community access for individuals with stroke". Journal of Rehabilitation Research and Development, 45(2), pp: 315-322.

[Downloaded from ntsmj.issma.ir on 2024-03-28]